

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดในคดีอาญา ศึกษาเฉพาะกรณี กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา 2 วิธีคือ

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยทำการศึกษาจาก ทฤษฎี แนวคิด ตลอดจนข้อมูลเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงาน การวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อที่ต้องการศึกษาอันสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

2. การศึกษาค้นคว้าภาคสนาม (Field Survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาและเก็บรวม จากเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนระดับสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี และกองกำกับการสืบสวน นครบาล 1-9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนระดับ สถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี และกองกำกับการสืบสวนนครบาล 1-9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการศึกษาลักษณะของแบบสอบถาม ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

1. แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Question) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถ แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

2. แบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended Question) ซึ่งได้กำหนดคำตอบให้ผู้ตอบ เลือกตามข้อที่ต้องการมากที่สุด รวมถึงคำถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า โดยมีรายละเอียดใน การสร้างเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีอาญา และหลักการสืบสวนที่สำคัญ จากทฤษฎีแนวความคิด ข้อเขียนต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จากตำราและบทความ วารสาร เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม บทสรุปเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- นำแบบสอบถามที่สร้างนี้ไปให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาแก้ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม แก้ไขภาษาและคำถามให้ชัดเจนเข้าใจง่ายสำหรับผู้ตอบ และนำไปทดสอบ (Pretest) จำนวนประมาณ 30 คนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม
- ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้ง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรเป้าหมายต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษากลุ่มประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ กลุ่มที่ 2 กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล คือ

ตารางที่ 3.1

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้บริหารงาน			ผู้ปฏิบัติงาน	
ผู้กำกับการ หัวหน้าสถานี	รองผู้กำกับการ การสืบสวน	สารวัตรสืบสวน	รองสารวัตร สืบสวน	ผู้บังคับหมู่ งานสืบสวน
96	96	96	202	1226
ยอดรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 1716 นาย				

การสุ่มตัวอย่าง ต้องคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\
 &= \frac{1716}{1 + 1716(0.05)^2} \\
 &= 400 \text{ นาย}
 \end{aligned}$$

ในส่วนกองบัญชาการตำรวจนครบาลแบ่งเป็น กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 ซึ่ง จะสุ่มเก็บตัวอย่างกองบังคับการตำรวจนครบาลละ 45 นาย โดยแต่ละกองบังคับการตำรวจนคร บาล จะคัดเลือก สน. ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลละ 3 โรงพัก โดย เลือกลงจากการสุ่มตัวอย่าง รวมถึงกองบังคับการสืบสวนแต่ละกองบังคับการด้วย

1. กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการของฝ่ายสืบสวนระดับสถานีตำรวจนครบาล และกองกำกับการสืบสวนนครบาล 1-9 ในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

1.1 รองสารวัตรสืบสวนทุก ๆ สถานีตำรวจนครบาลและกองกำกับการสืบสวน นครบาล 1-9 รวมจำนวน 72 นาย

1.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนตั้งแต่ยศพลตำรวจจนถึงนายดาบตำรวจฝ่าย สืบสวนทุก ๆ สถานีตำรวจนครบาลและกองกำกับการสืบสวนนครบาล 1-9 รวมจำนวน 225 นาย

2. กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับบริหารในส่วนของฝ่ายสืบสวนทุก ๆ สถานีตำรวจนครบาล และของกองกำกับการสืบสวนนครบาล 1-9

2.1 ผู้กำกับการ ทุก ๆ สถานีตำรวจนครบาลและกองกำกับการสืบสวนนครบาล 1-9 รวมจำนวน 36 นาย

2.2 รองผู้กำกับการฝ่ายสืบสวน ทุก ๆ สถานีตำรวจนครบาลและกองกำกับการ สืบสวนนครบาล 1-9 รวมจำนวน 36 นาย

2.3 สารวัตรสืบสวนทุก ๆ สถานีตำรวจนครบาลและกองกำกับการสืบสวนนครบาล 1-9 รวมจำนวน 36 นาย

ตารางที่ 3.2
กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนที่ได้ดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อมาดำเนินการวิจัย

สถานีตำรวจที่ เก็บตัวอย่าง	ระดับชั้นยศกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน					ผลรวม
	ผกก.	รอง ผกก. (สส) ฯ	สว.สส.	รอง สว. สส.	เจ้าหน้าที่ ฝ่ายสืบสวน	
<u>บก.น. 1</u>						
1. สน. ชนะสงคราม	1	1	1	2	5	10
2. สน. พญาไท	1	1	1	2	5	10
3. สน. มักกะสัน	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 2</u>						
1. สน. พหลโยธิน	1	1	1	2	5	10
2. สน. บางซื่อ	1	1	1	2	5	10
3. สน. บางเขน	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 3</u>						
1. สน. มีนบุรี	1	1	1	2	5	10
2. สน. ลาดกระบัง	1	1	1	2	5	10
3. สน. หนองจอก	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 4</u>						
1. สน. ลาดพร้าว	1	1	1	2	5	10
2. สน. หัวหมาก	1	1	1	2	5	10
3. สน. โชคชัย	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 5</u>						
1. สน. ท่าเรือ	1	1	1	2	5	10
2. สน. ลุมพินี	1	1	1	2	5	10
3. สน. วัดพระยาไกร	1	1	1	2	5	10

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

สถานีตำรวจที่ เก็บตัวอย่าง	ระดับชั้นยศกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน					ผลรวม
	ผกก.	รอง ผกก. (สส) ฯ	สว.สส.	รอง สว. สส.	เจ้าหน้าที่ ฝ่ายสืบสวน	
<u>บก.น. 6</u>						
1. สน. ปทุมวัน	1	1	1	2	5	10
2. สน. พลับพลาไชย 1	1	1	1	2	5	10
3. สน. พลับพลาไชย 2	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 7</u>						
1. สน. ตลิ่งชัน	1	1	1	2	5	10
2. สน. บางกอกน้อย	1	1	1	2	5	10
3. สน. บางพลัด	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 8</u>						
1. สน. บางมด	1	1	1	2	5	10
2. สน. ราษฎร์บูรณะ	1	1	1	2	5	10
3. สน. บุคคโล	1	1	1	2	5	10
<u>บก.น. 9</u>						
1. สน. ท่าข้าม	1	1	1	2	5	10
2. สน. บางขุนเทียน	1	1	1	2	5	10
3. สน. ภาษีเจริญ	1	1	1	2	5	10
กองกำกับสืบสวน บก.น. 1	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 2	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 3	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 4	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 5	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 6	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 7	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 8	1	1	1	2	10	15
กองกำกับสืบสวน บก.น. 9	1	1	1	2	10	15
ผลรวม	36	36	36	72	225	405

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดในคดีอาญา จากวิทยานิพนธ์ และงานวิจัย เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดเนื้อหาและแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ วิจารณ์ และแก้ไข เพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม
4. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pretest) เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยทดลองเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนหนึ่งในกองบัญชาการตำรวจนครบาล คือ สถานีตำรวจนครบาลสำเหร่ และสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขันซึ่งปฏิบัติหน้าที่งานด้านการสืบสวน โดยจากการวัดความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.854 ซึ่งถือได้ว่าแบบสอบถามนี้เป็นมาตรวัดที่สามารถให้คำตอบตรงตามที่ต้องการได้ดี
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 405 ฉบับ ให้กับกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์เป็นบางส่วนและบางส่วนได้เดินทางไปนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตัวเอง ซึ่งภายหลังประมาณ 2 อาทิตย์ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามคืนมาเป็นจำนวน 301 ฉบับ (ร้อยละ 74.32)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC (Statistical Package for the Social Science Personal Computer Plus) ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าอัตราส่วน ร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายและพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนต่อปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีอาญา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) โดยกำหนดค่าความสำคัญของคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

เมื่อได้ค่าเฉลี่ย แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้จึงทำการแปลผล โดยเกณฑ์ที่ใช้กำหนดไว้ดังนี้

คำถามที่แสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีอาญา โดยมีเกณฑ์ว่าหากเป็นข้อคำถามที่แสดงว่าเห็นด้วย (เชิงบวก) และข้อคำถามที่แสดงว่าไม่เห็นด้วย (เชิงลบ) จะให้คะแนนคำตอบดังนี้

เห็นด้วย (Positive Item)	ไม่เห็นด้วย (Negative Item)
เห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด 1 คะแนน
เห็นด้วยมาก 4 คะแนน	เห็นด้วยมาก 2 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน	เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน	เห็นด้วยน้อย 4 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน	เห็นด้วยน้อยที่สุด 5 คะแนน

จากนั้นจึงแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{3} = 1.33$$

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับ
1.00-2.33	น้อย
2.34-3.66	ปานกลาง
3.67-5.00	มาก

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทุกข้อ โดยแยกหาค่าร้อยละเป็นรายข้อ ประกอบการบรรยายข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) ในคำถามที่เป็นแบบมาตราส่วน เพื่อแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย

fx คือ ผลคูณของคะแนนกับความถี่ของคะแนน

N คือ จำนวนข้อมูลหรือคำตอบทั้งหมด

3. การหาค่ากระจายของคำตอบ โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \frac{\sum(X - \bar{X})^2}{(N - 1)}$$

S.D. คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X คือ ค่าคะแนนของแต่ละคน

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด $\frac{(\sum X)}{N}$

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนน

4. ในการวิเคราะห์สถิติในการทดสอบสมมติฐาน จะให้ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square Test) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดในคดีอาญา ศึกษาเฉพาะกรณี กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะมีการนำเสนอการวิจัยเชิงสำรวจในรูปแบบตารางทางสถิติและบรรยายประกอบ